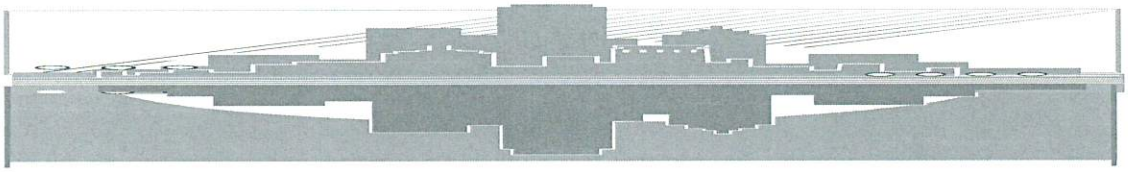

URZĄD MIASTA SKIERNIEWICE
Biuro Planowania Przestrzennego
i Planowania Inwestycji
w Skierniewicach

96-100 Skierniewice, ul. Floriana 9 tel.(046) 832 57 74

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

SPORZĄDZONA NA POTRZEBY

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SKIERNIEWICE

Fragment miasta położony w rejonie ulic:
Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią

Autorzy opracowania: Ewa Śmieszek-Pędzimąż
Bogumiła Dąbrowska

Data sporządzenia 4 luty 2025 r.

Skierniewice, dnia 4.02.2025 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że jestem uprawniona do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko sporządzanych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - na podstawie art. 74a ust.2. pkt 1 lit.d i pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ewa Śmieszek – Pędzimąż

URZĄD MIASTA SKIERNIEWICE

Biuro **P**lanowania **P**rzestrzennego

i **P**lanowania **I**nwestycji

w Skierniewicach

96-100 Skierniewice, ul. Floriana 9 tel.(046) 832 57 74

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

SPORZĄDZONA NA POTRZEBY

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SKIERNIEWICE

Fragment miasta położony w rejonie ulic:
Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią

Autorzy opracowania: Ewa Śmieszek-Pędzimąż
Bogumiła Dąbrowska

Data sporządzenia 4 luty 2025 r.

Spis treści

I. INFORMACJE WSTĘPNE 3
1. Przedmiot opracowania 3
2. Cel i zakres opracowania 4
3. Podstawowe przepisy prawne 5
4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy 5
II. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA 5
1. Warunki klimatyczne 6
2. Rzeźba terenu 6
3. Warunki gruntowe 6
4. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne 6
5. Warunki glebowe 13
6. Zasoby naturalne (bioróżnorodność), walory krajobrazowe i ich ochrona prawna 13
III. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 13
IV. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU 13
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU 15
VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 15
1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2 000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy. 21
2. Ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko naturalne oraz na jakość życia i zdrowia ludzi 22
2.1. Wpływ ustaleń projektu planu na gleby i powierzchnię ziemi 22
2.2. Wpływ ustaleń projektu planu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne 22
2.3. Wpływ ustaleń projektu planu na kopaliny 23
2.4. Wpływu ustaleń projektu planu na klimat akustyczny 23
2.5. Wpływ ustaleń projektu planu na lokalny klimat i zanieczyszczenie powietrza 23
2.6. Wpływ ustaleń projektu planu na krajobraz 23
2.7. Wpływu ustaleń projektu planu na świat roślin i zwierząt 24
2.8. Wpływu ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną 24
2.9. Emisja promieniowania elektromagnetycznego 24
2.10. Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne 24
2.11. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na ludzi 25
2.12. Oddziaływanie transgraniczne 25
VII. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH 28
VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE OGRANICZENIE LUB KOMPENCACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCE BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 29
IX. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA 30
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 30
XI. WNIOSKI KOŃCOWE 32
XII. LITERATURA 32

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego dla fragmentu miasta Skierniewice położonego pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią.

Obszar opracowania znajduje się w centralnej części miasta, w odległości ok. 120 m od rynku miejskiego, do którego prowadzi ul. Senatorska. Od północy obszar opracowania bezpośrednio graniczy z parkiem miejskim, a od wschodu z zabudową sakralną Kościoła Św. Jakuba. Powierzchnia objęta projektem planu wynosi ok. 2,36 ha.

W granicach opracowania znajdują się nieruchomości budujące południową pierzeję ulicy Prymasowskiej, zachodnią pierzeję ulicy Senatorskiej oraz ulicy Floriana, północną pierzeję ulicy Rzecznej. W granicach opracowania znajduje się także rzeka Łupia (Skierniewka) wraz z jej wschodnim brzegiem. Nieruchomości wchodzące w skład analizowanego obszaru posiadają ukształtowanie terenu obniżające się aż do poziomu brzegu rzeki. Ulica Rzeczna obniżając się od ulicy Floriana w kierunku rzeki, prowadzi do kładki, którą można przejść na drugą stronę rzeki, chodnikiem do ul. Piłsudskiego. Oprócz tego, obszar opracowania w części środkowej przecina ulica Podrzeczna biegnąca od ulicy Senatorskiej w kierunku rzeki. Wzdłuż rzeki od wielu lat funkcjonował samoistnie utworzony ciąg pieszy, który w części przylegającej do niezabudowanego terenu zieleni został przebudowany w ścieżkę pieszo-rowerową i docelowo ma być przedłużony do ulicy Prymasowskiej oraz do kładki przy ul. Rzecznej. Ww. zrealizowana część ścieżki pieszo-rowerowej została wykonana w 2016 r. w ramach realizacji projektu zagospodarowania terenu zieleni znajdującego się na zapleczu, w postaci zieleni urządzonej, miejsc odpoczynku, siłowni zewnętrznej.

Zasadniczym celem, dla jakiego zostały podjęte prace nad niniejszą zmianą planu było zwiększenie atrakcyjności oraz umożliwienie realizacji zgłoszonych przez wnioskodawców planowanych zamierzeń inwestycyjnych na tym obszarze. Cel ten jest tym bardziej uzasadniony, iż jest to obszar o dużym potencjale zlokalizowany w centrum miasta, a w obecnej chwili zaniedbany i w znacznej części niezainwestowany. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej tego obszaru wiąże się ze zmianą lub wprowadzeniem nowych wskaźników zabudowy, które wymagane są obecnie obowiązującymi przepisami prawa. Jednocześnie w obszarze opracowania znajdują się strefy i obiekty objęte ochroną konserwatorską. W związku z powyższym, przy określeniu przeznaczenia terenów, warunków zagospodarowania i kształtowania zabudowy należy uwzględnić zalecenia konserwatorskie.

W granicach obszaru objętego niniejszym opracowaniem obowiązuje plan miejscowy uchwalony chwałą Nr XLIV/144/2017 Rady Miasta Skierniewice z dnia 23 listopada 2017 roku. W ustaleniach ww. planu nie wskazano m.in. powierzchni biologicznie czynnych. Ponadto, wysokość budynków określono ilością kondygnacji, co powinno być zastąpione miarami metrycznymi. Ustalenia te, określone w 2002 r. nie umożliwiają efektywnego wykorzystania tego obszaru.

Obszar planu jest częścią „obszaru funkcjonalnego" oznaczonego w „Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja" przyjętej uchwałą Nr LIX/86/2023 Rady Miasta Skierniewice z dnia 31 sierpnia 2023 r. symbolem „139 M,U" w części północnej oraz „140 MN,U" w części południowej. Wyznaczone dla obszaru 139 M,U przewidywany rozwój funkcji zabudowy i zagospodarowania terenów to „zabudowa mieszana: zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna i wielorodzinna) i zabudowa usługowa - wraz z ulicami, dojazdami, zielenią ogólnodostępną, miejscami postojowymi dla samochodów, obiektami i urządzeniami infrastruktury technicznej, obiektami rekreacji indywidualnej i osiedlowej". Wyznaczone dla obszaru 140MN,U przewidywany rozwój funkcji zabudowy i zagospodarowania terenów to „zabudowa mieszana: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa usługowa - wraz z ulicami, dojazdami, zielenią ogólnodostępną, miejscami postojowymi dla samochodów, obiektami i urządzeniami infrastruktury technicznej,

obiektami i urządzeniami rekreacji indywidualnej”.

1. Przedmiot opracowania

Podstawą opracowania prognozy jest: art. 51 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza stanowi załącznik do ww. projektu planu i stanowi realizację zapisów art. 17 pkt 4. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 poz. 1130 z późn. zm.) w związku z art. 51. ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024, poz. 1112 z późn. zm.).

Do każdego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się prognozę oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na środowisko naturalne, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 54. ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poddaje się opiniowaniu przez właściwe organy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami tzn. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Skierniewicach.

Organ opracowujący projekt dokumentu poprzez wyłożenie go do publicznego wglądu daje możliwość zapoznania się społeczeństwu z dokumentem planistycznym, a tym samym wnoszenia uwag i wniosków.

2. Cel i zakres opracowania

Celem prognozy jest określenie stanu funkcjonowania środowiska oraz wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunków życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analiza przekształceń środowiska, prowadzona równolegle z pracami planistycznymi, daje możliwość wpływu na ostateczny zakres ustaleń planu. Wszystkie zawarte w niej wnioski i zalecenia opierają się na zasadach logicznego wnioskowania i prawdopodobieństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje kompleksową ocenę warunków biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu jego aktualnego stanu i odporności na zmiany antropogeniczne oraz wpływu na środowisko sposobu użytkowania terenu, ponadto określa wpływ i zakres potencjalnych zmian i przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie.

Miejscowy plan jest powiązany merytorycznie i formalnie z następującymi dokumentami planistycznymi:

1. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Skierniewice II edycja – Uchwała Nr LIX/86/2023 Rady Miasta Skierniewice z dnia 31 sierpnia 2023 r.

2. Opracowaniem ekofizjograficznym podstawowym sporządzonym do Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice – II edycja (tekst opracowania wraz z planszami tematycznymi), 2023 r.,
3. Opracowaniem ekofizjograficznym podstawowym sporządzonym dla obszaru położonego pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią,
4. obowiązującymi planami miejscowymi dla terenów otaczających obszar opracowania,
5. projekt Uchwały Rady Miasta Skierniewice w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – fragment miasta położony pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią.

3. Podstawowe przepisy prawne

Podstawę prawną dla proponowanych w prognozie działań ochronnych stanowi obecnie ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016, poz. 353 z późn. zm.) oraz ustawy szczegółowe i przepisy wykonawcze do podanych poniżej ustaw:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024 r. poz. 54 z późń. zmianami),
2. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1130 z późn. zmianami),
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zmianami),
4. stosowne akty wykonawcze do ww. ustaw.

4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń planu na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- ustalenia planu dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko o zróżnicowanej wartości (specyficznych dla tego miejsca cechach i wartościach) wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania, jakości środowiska,
- prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

II. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

Charakterystyka elementów przyrodniczych środowiska dla obszaru opracowania stanowi wyciąg z opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego w listopadzie 2015 r. oraz z Opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice - II edycja, 2023 r.

1. Warunki klimatyczne

Obszar opracowania to teren zabudowany o przekształconych warunkach klimatycznych – podwyższonej temperaturze i utrudnionym przewietrzeniu. W przebiegu ulicy Rzecznej znajduje się rynna spływu chłodnego powietrza. Nie należy go zabudowywać, a także zadrzewiać celem nieutrudniania swobodnego grawitacyjnego spływu chłodnego powietrza. Jest to obszar bez przeciwwskazań dla obiektów o charakterze usługowym, lecz mniej odpowiedni dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej

2. Rzeźba terenu

Obszar opracowania znajduje się w obrębie tarasu wysokiego młodoplejstocenckiego rzeki Łupi wyniesionego co 117,5-132 m n.p.m. Ukształtowanie terenu wykazuje obniżenie w kierunku zachodnim w stronę rzeki i waha się na poziomie od 120-125 m n.p.m. do 115-120 m n.p.m.

3. Warunki gruntowe

W obrębie obszaru opracowania dominują powierzchniowo utwory akumulacji rzecznej i rzeczno-lodowcowej – piaski średnie i grube rzadziej drobne z domieszką żwirów, o miąższości 3-4 m podścielone glinami piaszczystymi i glinami. W pasie obniżenia przy rzece Łupi zalegają piaski drobne i pylaste z domieszką humusu – luźne, namuły organiczne pylaste i piaszczyste – plastyczne, lokalnie przewarstwione torfem, miejscami i torfy – grunty o miąższości > 4,0 m. Ponadto niemal cały obszar opracowania pokryty jest nasypami piaszczystymi i piaszczysto-gruzowymi pochodzenia antropogenicznego.

4. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne

W granicach opracowania znajduje się pas doliny rzeki Łupi wraz z jej korytem (wzdłuż zachodniej granicy) – jest to obszar zbudowany z utworów łatwo i trudnoprzepuszczalnych (piasków próchnicznych, piasków przewarstwionych namułami, torfami, pyłami, lokalnie z torfów i namułów). Zwierciadło wody na terenie doliny występuje w strefie głębokości 1-2 m od powierzchni terenu, ale jednocześnie związane jest bezpośrednio ze stanami wody w rzece. Pozostała część opracowania zbudowana jest z gruntów łatwoprzepuszczalnych o zmiennej miąższości od 1,5 do ponad 5 m (piasków rzecznych wodnolodowcowych i lodowcowych o różnej granulacji i różnym współczynniku filtracji). Jest to teren, na którym nie występuje woda gruntowa w utworach piaszczystych lub występuje głębiej niż 4,0 m p.p.t. Studnie kopane czerpią wodę głównie z głębokości 4-8 m p.p.t.

<u>Wody powierzchniowe</u>

Pod względem hydrologicznym (według podziału hydroregionalnego Polski, stosowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie) teren miasta położony jest w południowo - zachodnim krańcu Regionu Południowo-mazowieckiego, położonego w zachodniej części Makroregionu Wschodniego Niżu Polskiego.

Przez teren miasta prowadzą trzy działy wodne III-go rzędu pomiędzy zlewniami rzek: Rawki, Łupi i Pisi – Zwierzyniec. Te trzy naturalne cieki wodne stanowią podstawowy układ hydrograficzny miasta. Ich przebiegi zachowują kierunek: południe na północny-zachód. Rzeki te są prawobrzeżnymi dopływami Bzury. Uzupełnieniem rzek są nieliczne cieki bezimienne - głównie rowy melioracyjne i zbiornik retencyjny „Zadębie" zasilany przepływowo przez rzekę Łupię.

Całkowita długość rzeki Łupi wynosi 50 km, z czego w Skierniewicach płynie na odcinku 7 km. W środkowym biegu tej rzeki utworzono zbiornik retencyjny pod nazwą „Zalew Zadębie". Utworzony na rzece sztuczny zbiornik jest zbiornikiem przepływowym o długości 2,09 km , przy normalnym poziomie piętrzenia na rzędnej 121,0 m n.p.m. Funkcjonowanie zbiornika ogranicza do minimum zagrożenie powodziowe. Rzeka wraz z dopływami i rowami melioracyjnymi odbiera wody powierzchniowe z 2/3 powierzchni miasta. Dla terenów

przyrzecznych ważne jest funkcjonowanie doliny rzeki, która zbiera wody powierzchniowe. W terenach zurbanizowanych (również w obszarze opracowania) wody opadowe zbierane są w system kanalizacji deszczowej i odprowadzane do rzeki Łupi.

We wschodniej części miasta przepływa rzeka Rawka. Stanowi ona prawy, największy dopływ Bzury. Rzeka ma ok. 97 km długości, a jej dorzecze obejmuje obszar 1192 km² Rawka powstaje z połączenia dwóch cieków źródłowych znajdujących się ok. 5 km na wschód od Koluszek. Wpada do Bzury między Łowiczem a Sochaczewem. Średni przepływ rzeki przy ujściu wynosi ok. 5,3 m³/s, a maksymalna rozpiętość wahań stanów wód to 2,8 m. Rawka jest zachowaną w naturalnym stanie typową rzeką nizinną średniej wielkości i dlatego koryto rzeki zostało objęte ochroną rezerwatową od źródeł aż do ujścia – rezerwat przyrody Rawka, ponadto chronione są fragmenty doliny i skarpy bardziej oddalony od obecnego koryta – rezerwaty Kopanicha i Ruda Chlebacz. Rzeka od Starej Rawy do Bolimowa płynie przez Bolimowski Park Krajobrazowy. Wzdłuż rzeki utworzono Obszar Natura 2000 pn. „Dolina Rawki".

Miasto znajduje się w dorzeczu Wisły. Obszar dorzecza podzielony jest na siedem regionów wodnych:

- region wodny Małej Wisły (RZGW Gliwice),
- region wodny Górnej-Zachodniej Wisły (RZGW Kraków),
- region wodny Górnej-Wschodniej Wisły (RZGW Rzeszów),
- region wodny Narwi (RZGW Białystok),
- region wodny Bugu (RZGW Lublin),
- region wodny Środkowej Wisły (RZGW Warszawa),
- region wodny Dolnej Wisły (RZGW Gdańsk).

Miasto Skierniewice leży w Regionie Wodnym Środkowej Wisły. Zgodnie z drugą aktualizacją Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (2022-2027), w nowym układzie planistycznym region ten zajmuje powierzchnię ok. 47 249 km^2. Obejmuje zlewnię rzeki Wisły od ujścia Sanny do miejscowości Włocławek. Główną rzeką regionu wodnego jest Wisła. Do największych prawobrzeżnych dopływów Wisły w tym regionie należą: Wkra, Świder, Skrwa, a lewobrzeżnych: Kamienna, Iłżanka, Radomka, Pilica i Bzura.

W jego granicach wyznaczono:

- 398 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych, z czego 350 ma status naturalnych części wód, 4 ma status sztucznych części wód, 44 ma status silnie zmienionych części wód;
- 5 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Zbiornikowych, z czego 5 ma status silnie zmienionych części wód;
- 21 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Jeziornych, z czego 20 ma status naturalnych części wód, 1 ma status silnie zmienionych części wód.

Obszar miasta Skierniewice swoimi granicami obejmuje pięć jednolitych części wód powierzchniowych:

L.p.	kod JCWP	nazwa JCWP	całk. pow. (km^2)	typ JCWP
1	RW200010272569	Zwierzyniec	148.86	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty
2	RW2000112725899	Łupia-Skierniewka od Dopływu spod Dębowej Góry do ujścia	65.39	RzN - Rzeka nizinna
3	RW2000112725999	Bzura od Uchanki do Rawki	188.27	RzN - Rzeka nizinna
4	RW20001027259929	Kanał Sierzchów-Karolew	45.44	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty
5	RW2000112726999	Rawka od Krzemionki do ujścia	307.62	RzN - Rzeka nizinna
6	RW2000102725879	Łupia-Skierniewka do Dopływu	283.32	PNp - Potok lub

	spod Dębowej Góry	strumień nizinny piaszczysty

Rozmieszczenie wymienionych w powyższej tabeli poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych w granicach miasta przedstawiono na rysunku poniżej.

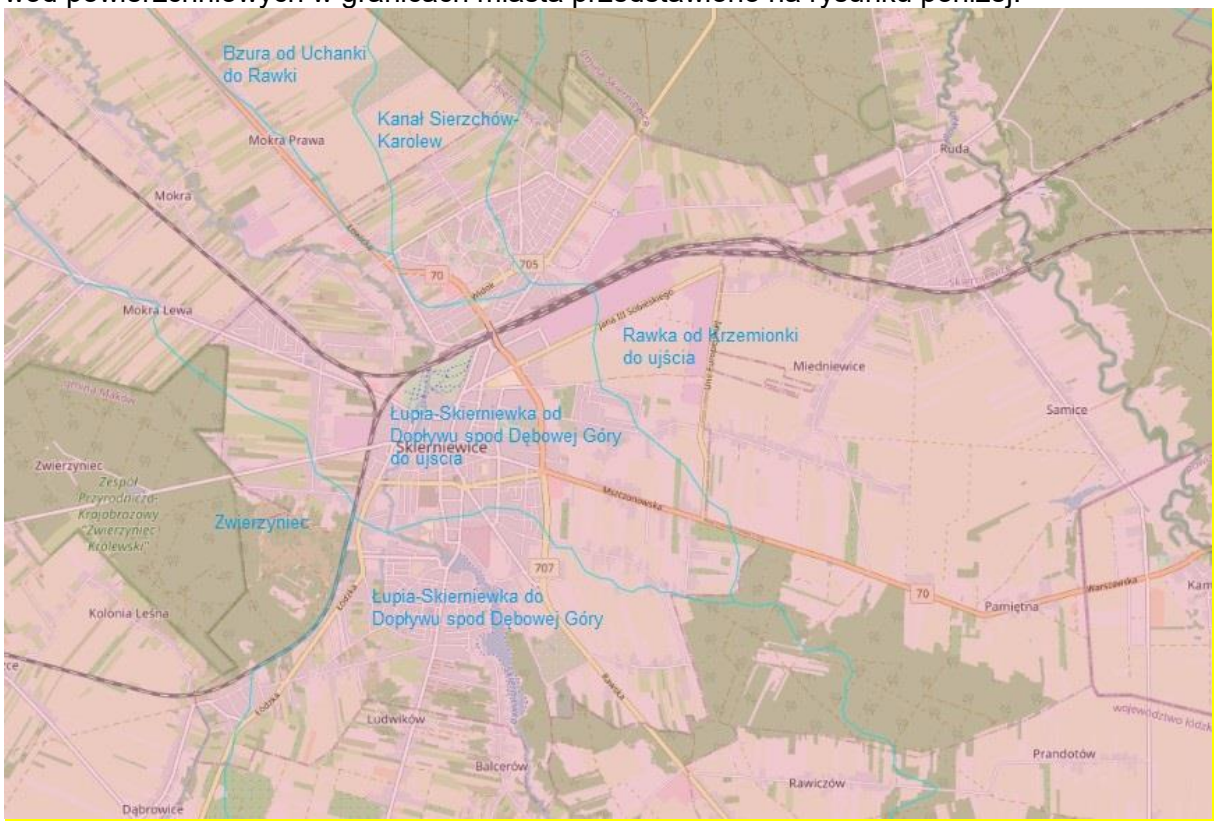

Rys. 3 Poglądowa mapa jednolitych części wód powierzchniowych w granicach miasta Skierniewice, źródło: http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa

Poniżej znajduje się charakterystyka JCWP, których zasięgi znajdują się w granicach miasta Skierniewice. Stan wód został oparty na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

nazwa JCWP	**Stan**	**Cel środowiskowy**	**Ocena ryzyka nieosią-gnięcia celu**	**Działania podstawowe (Jednostka odpowiedzialna za realizację)**
Zwierzyniec	Ogólny – zły Ekologiczny – umiarko-wany Chemiczny – poniżej dobrego	stan ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosfor ogólny, fosforany,, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i)peryl en(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa (WIOŚ w Łodzi)

Łupia-Skierniewka od Dopływu spod Dębowej Góry do ujścia	Ogólny – zły Ekologiczny – słaby Chemiczny – poniżej dobrego	stan ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i)perylen(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Poprawa warunków dla obszarów chronionych (ZKP woj. Łódzkiego) Gospodarka ściekowa (gmina Skierniewica wiodąca aglomeracja)
Bzura od Uchanki do Rawki	Ogólny – zły Ekologiczny – umiarkowany Chemiczny – poniżej dobrego	stan ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Poprawa warunków dla obszarów chronionych (ZKP woj. Łódzkiego) Ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa (WIORiN Łódź, WIORiN Warszawa, WIOŚ w Łodzi, WIOŚ w Warszawie) Redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych (RZGW Warszawa; ZZ w Łowiczu; WIOŚ w Łodzi, WIOŚ w Warszawie) Gospodarka ściekowa (gmina Łowicz)
Kanał Sierzchów-Karolew	Ogólny – zły Ekologiczny – umiarkowany Chemiczny – poniżej dobrego	stan ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa (WIOŚ w Łodzi, WIORiN Łódź) Poprawa warunków dla obszarów chronionych (ZKP woj. Łódzkiego) Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków (KZGW; RZGW ZZ)
Rawka od Krzemionki do ujścia	Ogólny – zły Ekologiczny – umiarkowany Stan	stan ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	zagrożona	Gospodarka ściekowa (gmina Gmina Miasto Rawa Mazowiecka (wiodąca w aglomeracji) Redukcja emisji i

	chemiczny – poniżej dobrego	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry		zrzutów substancji priorytetowych (RZGW Warszawa; ZZ w Łowiczu; WIOŚ w Łodzi, WIOŚ w Warszawie) Poprawa warunków dla obszarów chronionych (ZKP woj. Łódzkiego/ Właściciel, dzierżawca, posiadacz lub zarządca terenu/ Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z właścicielem, dzierżawcą posiadaczem lub zarządcą terenu/ Regionalny Konserwator Przyrody w Łodzi/ RDOŚ Łódź, RDOŚ Warszawa) Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków (RDOŚ Łódź; RDOŚ Warszawa) Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków (RDOŚ Łódź, RDOŚ Warszawa, Regionalny Konserwator Przyrody w Łodzi)
Łupia-Skiernie wka do Dopływ u spod Dębow ej Góry	Ogólny – zły Ekologiczny – słaby Chemiczny – brak danych	stan ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dobry	zagrożona	Gospodarka ściekowa (gm. Głuchów)

Źrodło: Opracowanie własne na podstawie http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe

Obszar niniejszego opracowania znajduje się w granicach JCWP – Rawka od Krzemionki do ujścia W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oceniono stan tego obszaru JCWP jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych oceniono jako niezagrożony.

Na terenie objętym opracowaniem ani w jego pobliżu nie znajdują się wody

powierzchniowe. Na zachód od granic opracowania znajduje się dział wodny III rzędu rzeki Rawki i Łupii. Wody opadowe spływają w kierunku północno-wschodnim wpadając docelowo do wód rzeki Rawki.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, o których mowa w ustawie Prawo wodne, na podstawie map ryzyka powodziowego i map zagrożenia powodziowego, tj. w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie raz na sto lat (Q=1%) i raz na 10 lat (Q=10%) rzeki Rawki i Łupi, a także poza obszarem na którym prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat - poza obszarem na którym istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego (Q = 0,2 %).

Zgodnie z powyższym nie zachodzi potrzeba uwzględnienia w projekcie planu ustaleń dotyczących zakazów i ograniczeń w użytkowaniu przedmiotowych obszarów, jakie obowiązują na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne.

Wody podziemne

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych (groundwater bodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Znaczący przepływ wód podziemnych wg ww. Dyrektywy jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowym lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m^3/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.

Obszar miasta Skierniewice znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 63 (PLGW200063) – region wodny Środkowej Wisły.

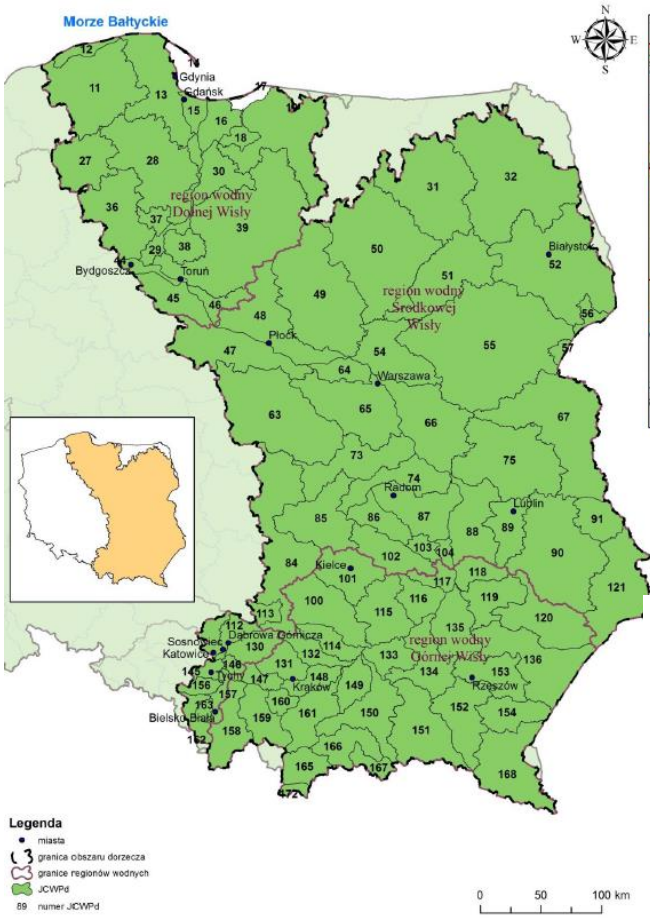

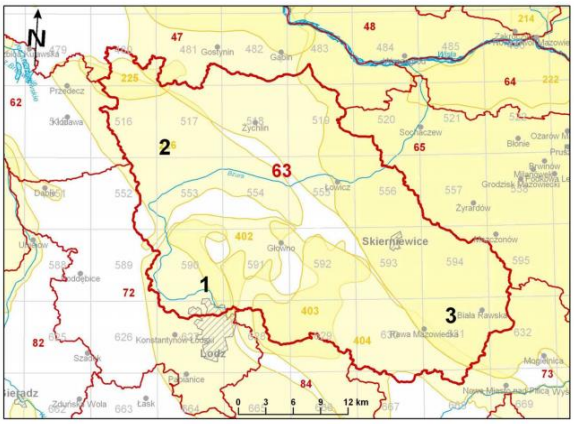

Rys. 11 (po lewej)
JCWP w obszarze dorzecza Wisły,
źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 1911 z późn. zm.)

Rys. 12 (na górze)
Granice JCWPd nr 63
źródło: http://www.psh.gov.pl/publikacje/jcwpd

Zgodnie z charakterystyką obszaru umieszczoną na stronie internetowej Państwowej Służby Hydrogeologicznej JCWPd nr 63 posiada na zdecydowanej większości jeden lub dwa poziomy wodonośne czwartorzędowe. Wykształcony jest również lokalnie poziom mioceński i kredowy. Ponadto powszechnie występują wodonośne utwory jurajskie będące w bezpośredniej więzi hydraulicznej z poziomami młodszymi. Z kolei generalnie poziom kredowy nie wykazuje bezpośredniej więzi hydraulicznej z wodonośnymi utworami czwartorzędowymi lub mioceńskimi. Cecha szczególna: duża niejednorodność stratygraficzna poziomów wodonośnych.
Zgodnie z art. 38e ust. 1 ustawy – Prawo wodne celem środowiskowym dla Jednolitych Części Wód Podziemnych jest:
1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewniani między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Prowadzony monitoring jakości wód podziemnych w zakresie oceny Jednolitych Części Wód Podziemnych wskazuje, iż stan ilościowy i stan chemiczny tego obszaru jest dobry.

W obrębie obszaru opracowania nie występują udokumentowane ujęcia wód podziemnych (informacja uzyskana w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym, wizyta w dniu 16.07.2019 r.). W sąsiedztwie obszaru opracowania od strony zachodniej istnieje pięć nieczynnych studni.

Ocenę stanu jakości oraz zasobów ilościowych wód podziemnych w Skierniewicach dokonano w oparciu o badania prowadzone w ramach monitoringu regionalnego (zostały one opublikowane w Raporcie o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2010 r.). Na terenie miasta badaniom poddano dwie studnie (dwa punkty pomiarowo-kontrolne znajdują się w parku miejskim i przy ul. Łącznej). Próby wody z poszczególnych studni pobrano raz w roku. Obydwie studnie charakteryzowały się dobrą jakością i należały do klasy II. Jak wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23.07.2008 r. w sprawie kryteriów

i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896) za podstawę oceny klas jakości wód przyjęto graniczne wartości określonej grupy wskaźników. Wody należące do klasy II to wody dobrej jakości. Wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne. Wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza, nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
Wartości wskaźników jakości wody oznaczone dla istniejących ujęć komunalnych na terenie miasta nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne. Wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza i manganu nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W obszarach opracowania nie znajdują się ujęcia wód.

Badania wód podziemnych prowadzone w ramach krajowego i regionalnego monitoringu w 2014 r. (Raport o stanie środowiska w woj. łódzkim w 2015 r.) nie obejmowały punktów pomiarowych znajdujących się na terenie miasta Skierniewice. Najbliżej znajdującymi się punktami, które objęto monitoringiem krajowym znajdowały się na terenie Nowego Kawęczyna (gm. Nowy Kawęczyn) i Prus (gmina Głuchów). Badane wody podziemne w Nowym Kawęczynie, pochodzące z poziomu wodonośnego - trzeciorzędu występowały w II klasie czystości. Badane wody podziemne w Prusach pochodzące z poziomu wodonośnego – czwartorzędu, występowały w III klasie czystości.
Jak wynika z „Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2015 r." przeprowadzone w 2014 r. analizy nie wykazały występowania w badanych ujęciach wody niezadowalającej jakości (IV klasa) oraz wody złej jakości (V klasa). W 2017 r. nie prowadzono badań.

Cały obszar miasta Skierniewice znajduje się w obrębie południowej części geotermalnego subbasenu grudziądzko - warszawskiego. Na terenie miasta stwierdzono występowanie wód geotermalnych o temperaturze ok. 680C. Do bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wpisano złoże wód termalnych „Skierniewice".
Wykorzystanie wód termalnych w rejonie Skierniewic możliwe jest w systemie dubletu otworów - otwór eksploatacyjny i otwór chłonny GT-1 i GT-2. Znajdują się one na północnych obrzeżach miasta, w sąsiedztwie ulic: Sobieskiego i Rybickiego. Odległość między tymi odwiertami wynosi ok. 1 km. Odwierty zlokalizowane są na terenach rolniczych stanowiących własność Skarbu Państwa. W bezpośrednim otoczeniu odwiertów znajdują się: tereny rolnicze otwarte i z uprawami pod osłonami, tereny z zabudową produkcyjną i usługową, tereny z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (osiedle „Mazowiecka").
Odwierty wód geotermalnych od wschodniej granicy obszaru opracowania znajdują się w odległości ok. 2 km, w linii prostej. Dotychczas nie ustanowiono stref ochronnych dla ujęć wód geotermalnych, podobnie jak nie określono granic obszaru górniczego i terenu górniczego dla tej kopaliny.

5. Warunki glebowe

W obrębie obszaru opracowania grunty nie zostały sklasyfikowane.

6. Zasoby naturalne (bioróżnorodność), walory krajobrazowe i ich ochrona prawna

Pod względem różnorodności biologicznej obszar opracowania jest umiarkowany. W części przylegającej do ul. Prymasowskiej, Senatorskiej i Rzecznej został on znacznie przekształcony. Zbiorowiska roślinne tam występujące są antropogenicznie przekształcone. Stąd bioróżnorodność zbiorowisk na tym fragmencie jest niewielka. Wzdłuż rzeki Skierniewki, znajdującej się w granicach opracowania, bioróżnorodność jest bogatsza, ponieważ występuje tam flora i fauna związana z funkcjonowaniem rzeki. Wskazuje się, iż teren ten powinien zostać wolny od zabudowy, aby umożliwiać im wymianę biologiczną wzdłuż rzeki.

III. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią, został

wykonany w zakresie obszarowym wskazanym na załączniku graficznym do uchwały Rady Miasta Skierniewice Nr LXIII/146/2023 Rady Miasta Skierniewice z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszar objęty projektem planu położony jest w centralnej części miasta, w odległości ok. 120 m od rynku miejskiego, do którego prowadzi ul. Senatorska. Od północy obszar opracowania bezpośrednio graniczy z parkiem miejskim, a od wschodu z zabudową sakralną Kościoła Św. Jakuba. Powierzchnia objęta projektem planu wynosi ok. 2,36 ha.

W granicach opracowania ulokowana jest zabudowa mieszkaniowo-usługowa tworząca południową pierzeję ulicy Prymasowskiej oraz zachodnią pierzeję ulicy Senatorskiej, oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna przy ulicy Podrzecznej i ulicy Rzecznej. Obszar obejmuję również fragment doliny rzeki Łupi. Nieruchomości wchodzące w skład analizowanego obszaru posiadają ukształtowanie terenu obniżające się aż do poziomu brzegu rzeki. Ulica Rzeczna obniżając się od ulicy Floriana w kierunku rzeki, prowadzi do kładki, którą można przejść na drugą stronę rzeki, chodnikiem do ul. Piłsudskiego. Oprócz tego, obszar opracowania w części środkowej przecina ulica Podrzeczna biegnąca od ulicy Senatorskiej w kierunku rzeki. Wzdłuż rzeki od wielu lat funkcjonował samoistnie utworzony ciąg pieszy, który w części przylegającej do niezabudowanego terenu zieleni został przebudowany w ścieżkę pieszo-rowerową i docelowo ma być przedłużony do ulicy Prymasowskiej oraz do kładki przy ul. Rzecznej. Ww. zrealizowana część ścieżki pieszo-rowerowej została wykonana w 2016 r. w ramach realizacji projektu zagospodarowania terenu zieleni znajdującego się na zapleczu, w postaci zieleni urządzonej, miejsc odpoczynku, siłowni zewnętrznej.

Głównym celem opracowania planu jest zmiana zapisów dotyczących realizacji zabudowy od strony rzeki Łupi, w tym zasad sytuowania budynków przy granicy sąsiednimi działki. W projekcie planu w terenie położonym pomiędzy ulicami Senatorską, Prymasowską i rzeką Łupią (1MN-MW-U) ustalono możliwość realizacji zabudowy pierzejowej nieciągłej tzn. lokalizacji budynku z jedną ścianą szczytową umieszczoną przy granicy z sąsiednią działką zamiast zabudowy pierzejowej tzw. sytuowania obydwu ścian jak ustalono w planie obowiązującym z 2017 r. Pozostałe ustalenia projektu planu nie zostały zmienione w stosunku do planu obowiązującego. Obszar objęty projektem planu przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub usługi. Utrzymuje się istniejący zieleniec w dolinie rzeki Łupi. Układ komunikacyjny stanowi w obszarze planu stanowi ulica Podrzeczna. Przy określeniu przeznaczenia terenów, warunków zagospodarowania i kształtowania zabudowy uwzględniono zalecenia konserwatorskie w odniesieniu do stref i obiektów objętych ochroną konserwatorską.

IV. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU

W granicach obszaru opracowania i w najbliższym sąsiedztwie elementy środowiska takie jak: roślinność, gleby, powietrze, środowisko wodno-gruntowe należą do silnie przekształconych. Nie mniej jednak, pomimo tych przekształceń stanowią one zasadniczy element środowiska życia mieszkańców i użytkowników obszaru opracowania jak i jego otoczenia. Realizacja ustaleń planu ma prowadzić, jeśli nie do poprawy, to przynajmniej do nie pogarszania ich stanu. Służyć temu mają ustalenia projektu planu określające zasady gospodarowania w obrębie obszaru opracowania, zasady obsługi obszaru w zakresie infrastruktury technicznej oraz ustalenia dotyczące zachowania terenów przyrodniczo aktywnych.

Istniejące zainwestowanie nie jest związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko. W przypadku nie podejmowania działań inwestycyjnych stan środowiska nie uległby istotnym negatywnym przekształceniom. Drastyczne przekształcenia antropogeniczne nastąpiły w momencie przekształcania terenów wolnych od zabudowy (terenów rolniczych) w osiedle zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Należy przypuszczać, iż przy dotychczasowym użytkowaniu nie nastąpią znaczące zmiany w środowisku naturalnym, a te

które będą występować stanowić będą dalszy proces urbanizacji terenu, wpływając na środowisko naturalne obszaru opracowania i terenów w sąsiedztwie.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej, Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej.

Do najważniejszych z nich na szczeblu europejskim należą m.in.:

- **Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**, będąca wizją rozwoju Europy w XXI wieku w oparciu o: rozwój inteligentny, czyli rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, rozwój zrównoważony, rozumiany jako wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, polegający na wspieraniu gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną,
- **Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020**, której celem jest wskazanie strategicznych wytycznych rozwoju terytorialnego oraz uwzględnienie spójności terytorialnej w polityce spójności UE m.in. poprzez:

✓ wspieranie policentrycznego i zrównoważonego rozwoju terytorialnego, w tym na poziomie regionalnym,
✓ wspieranie zintegrowanego rozwoju w miastach oraz regionach wiejskich i na obszarach o szczególnych uwarunkowaniach m.in. w celu tworzenia połączeń sieciowych między miastami i poprawy dostępności peryferyjnych obszarów wiejskich,
✓ zapewnienie globalnej konkurencyjności regionów w oparciu o silne gospodarki lokalne,
✓ zapewnienie dostępu m.in. do transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego, szerokopasmowego Internetu i transeuropejskich sieci energetycznych, rozwój transportu intermodalnego oraz sieci transeuropejskich (TEN-T),
✓ budowanie powiązań między ekologicznymi, krajobrazowymi i kulturowymi walorami regionów, jako istotnymi elementami rozwoju zrównoważonego.

- **Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich**, wskazująca na konieczność zwiększenia konkurencyjności miast europejskich i kreowania zintegrowanej polityki rozwoju miast m.in. poprzez:

✓ tworzenie i zapewnianie przestrzeni publicznych wysokiej jakości,
✓ modernizację sieci infrastruktury i poprawę wydajności energetycznej, w tym m.in. zrównoważony i dostępny transport miejski skoordynowany z sieciami regionalnymi,
✓ kształtowanie zwartych struktur zurbanizowanych dostosowanych do zmian klimatycznych,
✓ podnoszenie standardów mieszkaniowych.

- **Wspólna Strategia Rozwoju Przestrzennego Krajów V4+2**, której celem jest m.in. przyczynienie się do rozwoju sieci transportowych i sieci infrastruktury technicznej oraz wsparcie spójności przestrzennej w Europie,
- **Biała Księga – Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu,** który zakłada stopniowe odejście od transportu samochodowego na rzecz przyjaznych
- środowisku środków transportu, w tym transportu kolejowego, oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska m.in. poprzez:

✓ ukończenie szybkiej europejskiej sieci kolejowej do 2050 r.,

- ✓ stworzenie do 2030 r. w pełni funkcjonalnej ogólno-unijnej multimodalnej sieci bazowej TEN-T oraz do 2050 r. połączenie wszystkich lotnisk należących do sieci bazowej z siecią kolejową.
- **Unijna Strategia Ochrony Różnorodności Biologicznej do 2020 r.,** której celem nadrzędnym jest:
- ✓ powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemów UE oraz przywrócenie ich w możliwie największym stopniu, m.in. poprzez: pełne wdrożenie Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej,
- ✓ utrzymanie i odbudowę ekosystemów i ich funkcji, zwiększenie wkładu rolnictwa w utrzymanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej, zapewnienie zrównoważonego wykorzystania zasobów rybnych,
- ✓ zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych,
- ✓ pomoc na rzecz zapobiegania utracie światowej różnorodności biologicznej.
- **Konwencja o różnorodności biologicznej,** wskazująca jako cele nadrzędne: ochronę różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie elementów różnorodności biologicznej oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych.
- **Europejska Konwencja Krajobrazowa,** której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu.
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory** wprowadzająca na obszarze UE system ochrony walorów przyrodniczych i postanowienia w zakresie ochrony siedlisk i ochrony gatunkowej,
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,** której postanowienia dotyczą wszystkich gatunków ptaków naturalnie występujących w stanie dzikim na europejskich terytoriach państw członkowskich Unii,
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy**, która jednoznacznie określa działania państw członkowskich UE w zakresie ochrony powietrza, tak aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie zanieczyszczeń pochodzących zwłaszcza z emisji punktowej na zdrowie ludzi i środowiska jako całości,
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej**, która ma na celu ochronę wody przed zanieczyszczeniem u jej źródła,
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim**, która ma na celu zmniejszenie ryzyka występowania powodzi, a także minimalizacji skutków ich występowania na terenie UE,
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku,** która ustanawia wspólne zasady zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

Dokumentem na szczeblu krajowym jest **„Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”** została przyjęta przez Radę Ministrów dnia 13 grudnia 2011 r., a jej celem strategicznym jest: „efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania

państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.”

Do głównych celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w horyzoncie roku 2030 zaliczono:

1) podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności, m.in. poprzez: wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich (w tym Łodzi), intensyfikację powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym (w tym układu bipolarnego Warszawa – Łódź), integrację obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich (w tym poprzez działania o charakterze planistycznym i inwestycyjnym) m.in. pod kątem poprawy dostępności transportowej oraz na rzecz rewitalizacji obszarów zdegradowanych,
2) poprawę spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów, m.in. dzięki: wspomaganiu spójności w układzie krajowym (w tym zwiększeniu integracji funkcjonalnej Polski Zachodniej, Polski Wschodniej oraz Pomorza Środkowego z Polską Centralną poprzez przygotowanie i stałą aktualizację strategii makroregionalnych, wzmocnienie powiązań transportowych Polski Wschodniej, Pomorza Środkowego i Polski Zachodniej z Polską Centralną i siecią głównych miast w kraju, wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych słabszych ośrodków miejskich, wspomaganie procesów koncentracji urbanizacji w miastach średnich i wybranych małych, wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich), regionalnej integracji funkcjonalnej, wspomaganiu rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowaniu potencjału dla specjalizacji terytorialnej (w tym zwiększeniu dostępności transportowej wewnątrz regionów, wspieraniu rozwoju ośrodków subregionalnych, integracji przestrzennej i funkcjonalnej obszarów wiejskich, wspomaganiu rozwoju specjalizacji terytorialnej), wspomaganiu spójności w specyficznych obszarach problemowych (w tym obszarów o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkującym możliwości rozwojowe (powiat łęczycki), restrukturyzacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych i miast (Łódź, Kutno, Zgierz, Pabianice, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Bełchatów),
3) poprawę dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej, m.in. poprzez: poprawę dostępności polskich miast i regionów (w tym w obrębie układu bipolarnego Warszawa – Łódź dzięki uzupełnieniom w docelowym układzie autostrad i dróg ekspresowych oraz tworzeniu podstaw do zbudowania docelowego systemu kolei dużych prędkości, realizacji inwestycji drogowych i kolejowych łączących największe miasta z ośrodkami subregionalnymi i najważniejszymi centrami powiatowymi), zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu (m.in. modernizację sieci kolejowej, wspieranie rozwoju systemów intermodalnych, preferencje dla rozwoju transportu publicznego, utworzenie zintegrowanego multimodalnego systemu transportowego), poprawę dostępności teleinformatycznej (m.in. wspieranie rozwoju infrastruktury przewodowej i bezprzewodowej zwiększającej dostęp do szerokopasmowego Internetu, digitalizację przestrzennych baz danych),
4) kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, m.in. poprzez: integrację działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju będącej podstawą ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji

Krajobrazowej, racjonalizację gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych,

5) zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa, m.in. poprzez: przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na zagrożenie (w tym działania na rzecz dywersyfikacji źródeł dostaw nośników energii, ograniczanie emisji CO_2, rozbudowy sieci przesyłowej najwyższych napięć, ochrony złóż kopalin o charakterze strategicznym, w tym węgla brunatnego, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii ze wskazaniem w planach zagospodarowania przestrzennego województw stref dla rozwoju energetyki wiatrowej i innych źródeł odnawialnych oraz lokalizacji wieloletnich plantacji roślin energetycznych a także stref zakazu wykorzystania lub ograniczonego rozwoju różnych form OZE), zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi (w tym zwiększenie poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz dyspozycyjnych zasobów wodnych i przeciwdziałanie skutkom suszy), kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa (w tym m.in. tworzenie warunków dla realizacji przedsięwzięć obronnych związanych z realizacją Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa),
6) przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego, m.in. poprzez: zbudowanie sprawnego zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego, w tym wskazanie szczególnej roli planu zagospodarowania przestrzennego województwa jako integralnego ze strategią elementu planowania rozwoju województwa, pełniącego rolę koordynacyjną wobec wszystkich przedsięwzięć podejmowanych w regionie.

14 lutego 2017 r. Rada Ministrów przyjęła nową średniookresową strategię rozwoju kraju – Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. Wskazane w SOR cele, kierunki interwencji, działania i projekty strategiczne powinny znaleźć odzwierciedlenie we wszystkich dokumentach strategicznych. W tym sensie SOR stanowi podstawę do przygotowywania nowych strategii sektorowych, w tym strategii środowiskowej. Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju (KKPR) rekomendował zastąpienie dotychczas obowiązującej Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r." (BEiŚ) dwoma osobnymi dokumentami. Prace nad strategią środowiskową były koordynowane przez Ministerstwo Środowiska ze wsparciem członków międzyresortowego zespołu. Dokument otrzymał nazwę Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP).

Do dokumentów ogólnokrajowych należy również **Strategia Gospodarki Wodnej z 2005 r.** W dokumencie tym zostały określone następujące cele kierunkowe gospodarki wodnej:

Cel I. Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,
Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,
Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W Strategii… wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (…). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a

w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym. ” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdą również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny PWP wskazuje: - zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Poza tym, dokumentami szczebla regionalnego, które mają wpływ na rozwój i zagospodarowanie przestrzenne województwa łódzkiego należą m.in.:

- Wojewódzki programu opieki nad zabytkami dla województwa łódzkiego na lata 2016 – 2019, przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXV/319/16 z dnia 21 czerwca 2016 r.,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do 2028 r., przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXXIV/445/21 z dnia 27 sierpnia 2021 r.
- Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019 – 2025 z uwzględnieniem lat 2026 – 2031 przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXXVI/466/21 z dnia 28 września 2021 r.
- Wieloletnia prognoza Finansowa Województwa Łódzkiego przyjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XLVI/590/17 z dnia 19 grudnia 2017 r.

Najważniejszym dokumentem na poziomie regionalnym określającym wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągania jest strategia rozwoju województwa. **„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030”, stanowi** Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 1556/19 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2019 r. Pełni ona rolę planu działań władz samorządowych, rolę kierunkową dla podmiotów działających w regionie oraz rolę koordynacyjną dla pozostałych regionalnych dokumentów programowych i planistycznych, w tym planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa (art. 39 ust. 3) oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa dostosowuje się do strategii po jej aktualizacji w zakresie, w jakim dotyczy ona sytuacji przestrzennej województwa (art. 39a). „Strategia…” przyjmuje wizję rozwoju regionu, która przedstawia pożądany stan województwa łódzkiego w relatywnie odległej przyszłości.

Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr LV/679/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r. uchwalono „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi”.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa i odgrywa istotną rolę w gospodarowaniu przestrzenią. Określa cele i kierunki rozwoju przestrzennego regionu w perspektywie długookresowej, uwzględnia

ustalenia strategii rozwoju województwa stanowiąc jednocześnie podstawę dla wyboru działań priorytetowych w kolejnych okresach programowania oraz uwzględnia rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym. Plan, jako element systemu planowania przestrzennego, pełni istotną rolę koordynacyjną między planowaniem na szczeblu krajowym a planowaniem metropolitalnym i miejscowym, nie będąc jednocześnie aktem prawa miejscowego i nie naruszając uprawnień gmin i związków metropolitalnych w zakresie gospodarowania przestrzenią.

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru Skierniewic zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska naturalnego miasta: w **Programie Ochrony Środowiska Miasta Skierniewice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024** (zatwierdzonego uchwałą Nr XLIV/151/2017 Rady Miasta Skierniewice z dnia 23 listopada 2017 r.) oraz w projekcie dokumentu **„Strategia rozwoju miasta Skierniewice na lata 2021-2030"**.

„Strategia Rozwoju Miasta Skierniewice na lata 2021-2030" jest głównym instrumentem realizacji celów rozwojowych Miasta w perspektywie do 2030 roku. Dokument dotyczy problematyki rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Skierniewice. Podstawowym jego celem jest przedstawienie propozycji celu oraz głównych działań, których realizacja w okresie 2021-2030 r. przyczyni się do wzrostu pozycji konkurencyjnej Miasta na mapie regionu i kraju oraz podniesienia poziomu atrakcyjności i jakości życia w Skierniewicach.

„Program ochrony środowiska Miasta Skierniewice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024".

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr XLIV/151/2017 Rady Miasta Skierniewice z dnia 23 listopada 2017 r w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Miasta Skierniewice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024. Głównym celem realizacji strategii **jest „zrównoważony rozwój Skierniewic ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska, racjonalnego korzystania z zasobów przyrodniczych oraz poprawy warunków życia mieszkańców".** W dokumencie na podstawie analizowanych zagrożeń i problemów wyróżniono 10 celów szczegółowych:

- Poprawa jakości powietrza na terenie miasta
- Ograniczenie wielkości emisji ze źródeł komunikacyjnych
- Poprawa środowiska akustycznego miasta
- Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
- Racjonalna gospodarka ściekowa
- Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
- Prawidłowe użytkowanie powierzchni ziemi
- Racjonalna gospodarka odpadami
- Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie miasta
- Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii

„Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice - II edycja" – Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIII/42/2016 Rady Miasta Skierniewice z dnia 7 kwietnia 2016 r., które określają politykę przestrzenną, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego miasta równocześnie uwzględniają ustalenia określone w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego".

W zakresie powiązań środowiskowych i kulturowych celem głównym, zapisanym w Planie Województwa, jest kształtowanie tożsamości regionalnej w oparciu o walory przyrodnicze, kulturowe i turystyczne regionu, a kierunkami działań są:

- Ochrona najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego,
- Zachowanie i ochrona materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu kulturowego województwa.

Założenia zawarte w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja" tworzone były w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańcom, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach:

- w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych,
- zakresie, jakości środowiska.

Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń Studium wymienić należy: racjonalizację użytkowania wody, ochronę gleb, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne, różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu samorządowym są lokalne plany rozwoju, inwentaryzacje przyrodnicze, programy gospodarki odpadami, opracowania ekofizjograficzne i inne. Większość wskazań pochodzących z powyższych dokumentów znalazła odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zawartych w projekcie planu miejscowego. Postulat konieczności ograniczenia zmian klimatu i promowania czystej energii znalazł odzwierciedlenie w ustaleniach projektu planu odnoszących się do zasad zaopatrzenia w ciepło. Projekt planu ustala nakaz stosowania do celów grzewczych, bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła, spełniających wymagania standardów jakości powietrza. Projekt planu, mając na uwadze potrzebę promowania wysokiej jakości zdrowia publicznego, w tym zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych. Z przepisów art. 113 ust.2 pkt. 1 i art. 114 ustawy „Prawa ochrony środowiska" wynika potrzeba określenia w planie miejscowym terenu, który podlega ochronie akustycznej. Są nimi wyznaczone w planie tereny o symbolem:

- MN,U – zaliczone do terenów chronionych akustycznie określonych, jako „tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej".

Dla obszaru opracowania ustalono również potrzeby w zakresie korzystania z infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska. W tym zasady odprowadzania ścieków i postępowania z wytworzonymi odpadami.

Kształtowaniu odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią pod zabudowę, a terenami przyrodniczo aktywnymi służą zapisy określające procentowo minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalny wskaźnik zabudowy.

VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2 000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy.

W obrębie analizowanego obszaru nie występują ani nie są wskazywane do objęcia ochroną obszary, które mogłyby zasilić Sieć Obszarów Natura 2000.

W zasięgu ok. 5,0 km od północnej granicy obszaru opracowania, w linii prostej w kierunku na północ, znajduje się Obszar Natura 2 000 pn. „Polany Puszczy Bolimowskiej" wchodzący w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej. W odległości ok. 5,5 km od wschodniej granicy obszaru opracowania, w linii prostej w kierunku na wschód, znajduje się Obszar Natura 2 000 pn. „Dolina Rawki".

Pozostałe obszary objęte ochroną prawną znajdują się na obrzeżach miasta w następujących odległościach granicy obszaru opracowania:

- rezerwat przyrody pn. „Ruda Chlebacz" – ok 5,5 km w linii prostej na wschód,
- rezerwat przyrody pn. „Kopanina" – ok 6,0 km w linii prostej na północny-wschód,
- rezerwat przyrody pn. „Rawka" – ok. 6,0 km w linii prostej na wschód,
- Bolimowski Park Krajobrazowy – ok. 3,3 m w linii prostej na północ,

- Bolimowsko-Radziejowicki Obszar Chronionego Krajobrazu z doliną Środkowej Rawki ok. 3,3 m w linii prostej w kierunku na północ,
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy pn. „Zwierzyniec Królewski” – ok. 2,0 km w linii prostej w kierunku na zachód.

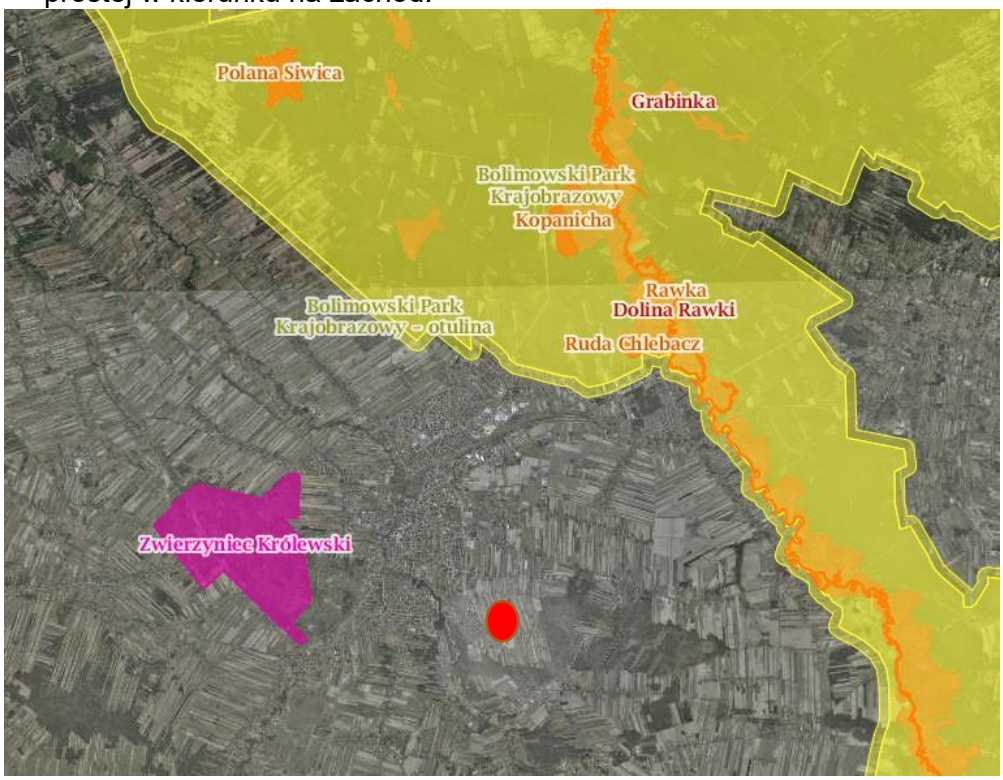

Rys. 4 Lokalizacja terenu analizy – *geoserwis.gdos.gov.pl/mapy*

Prognozuje się, iż przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu, ze względu na ich rodzaj (przekształcenia o znikomej sile i rodzaju oddziaływań) nie będą mieć wpływu na Obszary Natura 2 000 i pozostałe obszary chronione w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Ustalenia planu nie przyczynią się również do pogorszenia stanu siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla ochrony, których wyznaczono te obszary.

Dopuszczalne ustaleniami planu działania nie powinny skutkować znaczącymi negatywnymi oddziaływaniami na środowisko. Uznano jednak, iż na potrzeby oceny projektowanego planu, pod kątem jego skutków na środowisko, wskazana jest analiza – wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określonych jako „znaczące”. Oddziaływania na poszczególne elementy składowe środowiska obszaru opracowania opisano poniżej, w następnym rozdziale.

2. Ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko naturalne oraz na jakość życia i zdrowia ludzi

2.1. Wpływ ustaleń projektu planu na gleby i powierzchnię ziemi

Prognozuje się, iż zmiany, które mogą zaistnieć w obrębie obszaru opracowania, wystąpią w terenie w pełni zabudowanym (przekształconym antropogenicznie). Uwzględniając zapisy projektu planu w zakresie ochrony środowiska i proponowane rozwiązania projektowe oraz charakter i wielkość inwestycji (zmian) nie przewiduję znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

2.2. Wpływ ustaleń projektu planu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

W efekcie realizacji zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury technicznej w obrębie obszaru opracowania i w terenach przyległych nastąpiły różnorodne, długoterminowe

przekształcenia takie jak:

- trwałe uszczelnienie terenu poprzez zabudowę,
- ograniczenie powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych,
- zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby,
- zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych.

Ww. oddziaływania następowały od momentu wprowadzenia zabudowy w tereny otwarte.

W zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy projektu planu w zakresie parametrów zabudowy obszaru opracowania w tym: zachowanie powierzchni biologicznie czynnej i ustalenia maksymalnego wskaźnika zabudowy. Ustalenia te mają służyć ograniczeniu uszczelniania gruntu oraz zachowania możliwie dużej powierzchni „przyrodniczo-aktywnej", co z kolei możliwi naturalną filtrację wód do gruntu oraz zabezpieczy przed nadmiernym odpływem wód deszczowych z analizowanego obszaru.

Obecne regulacje w zakresie umożliwienia rozbudowy budynków, wprowadzone poprzez ustalenia projektu planu, nie będą mieć większego wpływu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne. Ustalenia planu nie wpłyną na zachwianie dążenia do osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla obszaru dorzecza Wisły.

2.3. Wpływ ustaleń projektu planu na kopaliny

Na terenie objętym projektem planu nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych. Dlatego też ustalenia planu nie dotyczą tego zagadnienia.

2.4. Wpływu ustaleń projektu planu na klimat akustyczny

W związku z ewentualną zabudową niewykorzystanych dotychczas nieruchomości nie można wykluczyć dyskomfortu wywołanego pracami budowlanymi. Na skutek prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia. Prace te prawdopodobnie prowadzone będą etapowo, w porze dziennej, co nie powinno stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych.

Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwałe i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach przedmiotowych nieruchomości.

Zapisy projektu planu wprowadzają klasyfikację terenów pod względem wymaganego standardu, jakości klimatu akustycznego. W projekcie planu wyznaczono tereny o dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku, o których mowa w przepisach prawa ochrony środowiska – tereny oznaczone symbolem przeznaczenia: MN-MW-U zostały zaliczone do rodzaju terenów o dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku jako przeznaczone pod „tereny mieszkaniowo-usługowe".

Reasumując należy stwierdzić, iż projekt planu właściwie przewiduje zabezpieczenia przed uciążliwością hałasu w zakresie, jaki może być przedmiotem jego postanowień.

2.5. Wpływ ustaleń projektu planu na lokalny klimat i zanieczyszczenie powietrza

Prognozuje się, iż w wyniku realizacji ustaleń projektu planu, ze względu na charakter możliwych przekształceń (umożliwienie podwyższenia zabudowy) nie nastąpią zmiany w zakresie lokalnego klimatu i zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Pojawiające się zanieczyszczenia pyłowe, powstające w trakcie przebudowy danego obiektu będą miały charakter wyłącznie lokalny o niskiej sile oddziaływania. Mając na uwadze niewielki zakres zmian, wpływ ten można uznać za marginalny i pomijalny.

2.6. Wpływ ustaleń projektu planu na krajobraz

W projekcie planu ustalono takie parametry zabudowy, aby mogła się ona, w sposób harmonijny, wpisywać w zabudowę istniejącą, zachowując przy tym walory estetyczne.

Dlatego też za wysoce pozytywne należy ocenić, ustalenie w projekcie planu maksymalnych wysokości obiektów budowlanych oraz szczegółowych zasad w odniesieniu do geometrii dachów (kąta nachylenia i układu połaci dachowych, wysokości głównej kalenicy dachu oraz maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy). Zapisy te mogą złagodzić ingerencje w krajobraz oraz zapewnić dostosowanie zabudowy do otoczenia.

Projekt planu wprowadza ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Takie zapisy nie dopuszczają do powstania chaosu przestrzennego negatywnie wpływającego na krajobraz.

Należy stwierdzić, iż zapisy ustaleń planu dążą do ochrony wartości krajobrazowych obszaru opracowania w zakresie, jakie może stanowić przedmiot planu.

Reasumując - siła wprowadzanych zmian i zmiana struktury krajobrazu będzie zależna nie tylko od ustaleń projektu planu, ale od realizacji indywidualnych inwestycji i zagospodarowania nieruchomości w czasie.

Kontrolowany rozwój zabudowy umożliwi zachowanie istniejącego charakteru zabudowy śródmiejskiej – zarówno jednorodzinnej jak i wielorodzinnej z usługami, eliminując ewentualne elementy dysharmonijne w krajobrazie.

2.7. Wpływu ustaleń projektu planu na świat roślin i zwierząt

W fazie prac modernizacyjnych i budowlanych mogą wystąpić czasowe oddziaływania na rośliny, głównie o charakterze ozdobnym. Należy przypuszczać, iż zostaną one odpowiednio zabezpieczone przez właścicieli nieruchomości przed ewentualnym zniszczeniem.

W obrębie obszaru opracowania nie wszystkie działki budowlane zostały dotychczas zabudowane. Dlatego też przy pracach modernizacyjnych będzie zachodziła dewastacja roślinności ruderalnej w trakcie zabudowy poszczególnych nieruchomości a także dotychczasowe potencjalnie występujące kryjówki zwierząt.

2.8. Wpływu ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną

Analizowany teren, pomimo, że charakteryzuje się znaczną bioróżnorodnością zbiorowisk roślinnych, nie posiada udokumentowanych walorów przyrodniczych, które mogłyby predysponować ten obszar do ochrony w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W związku z powyższym powierzchnie dotychczas niezabudowane mogą zostać przeznaczone pod zagospodarowanie. Dla zabezpieczenia tych obiektów przed nadmiernymi przekształceniami projekt planu dopuszcza m. in. możliwość realizacji nowej zabudowy w ściśle określonych granicach wyznaczonych poprzez nieprzekraczalne linie zabudowy, ustala wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej i maksymalny wskaźnik zabudowy. Realizacja nowej zabudowy lub innych zamierzeń inwestycyjnych nie spowoduje zmniejszenia udziału powierzchni biologicznie czynnej w stopniu zasadniczym.

2.9. Emisja promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

2.10. Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne

Obszar opracowania, w części, znajduje się w strefie „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej wpisanej do rejestru zabytków (w strefie nie znajduje się rzeka Łupia oraz zabudowa przy ul. Rzecznej) i w całości znajduje się w strefie „B” – ochrony konserwatorskiej wpisanej do gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze opracowania występuje obiekt wpisany do rejestru zabytków: Dom – dworek położony przy ul. św. Floriana 4 (d. Kościelna) oraz dwa obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków: Dom położony przy ul. Senatorskiej 27 i Dom katechetyczny położony przy ul. św. Floriana 2. Granica strefy „A” – ochrony konserwatorskiej pokrywa się z granicą strefy ochrony stanowisk archeologicznych. Na niezabudowanym terenie zieleni, zlokalizowanym w granicach planu znajduje się stanowisko archeologiczne. Ustalenia projektu planu respektują istniejące uwarunkowania kulturowe. Określają nakazy i

zakazy w zakresie stref konserwatorskich i archeologicznych, poszczególnych obiektów zabytkowych oraz stanowiska archeologicznego regulując możliwe i pożądane działania. Ustalenia planu wpłyną w sposób korzystny na zabytki i dobra materialne.

2.11. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na ludzi

Projekt planu zawiera szereg ustaleń dotyczących ochrony środowiska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają korzystnie na warunki życia i zdrowie ludzi.

Projekt planu wprowadza ustalenia, które pozwalają na zapewnienie kompleksowej ochrony zdrowia mieszkańców terenu objętego analizą. Są to ustalenia, dotyczące ochrony i kształtowania, jakości powietrza atmosferycznego, regulacji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, ochrony i kształtowania terenów zieleni, ochrony przed hałasem, czy też ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz wartości krajobrazowej analizowanego obszaru.

W projekcie planu dokonano klasyfikacji obszaru opracowania pod względem wymaganego standardu jakości klimatu akustycznego.

Projekt planu nie przewiduje lokalizacji obiektów niosących ze sobą obciążenia dla środowiska w rozumieniu przepisów Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2023 r., poz. 1130 z późn. zm.).

W obszarze opracowania nie przewiduje się znacznego wzrostu zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza oraz znaczącego wzrostu natężenia hałasu.

W związku z ewentualną zabudową nieruchomości nie można wykluczyć dyskomfortu wywołanego pracami budowlanymi. Na skutek prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia oraz zwiększonej emisji pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Prace te prawdopodobnie prowadzone będą etapowo, w porze dziennej, co nie powinno stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych.

Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwałe i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach przedmiotowych nieruchomości.

Nowa zabudowa na nieruchomościach dotychczas niezagospodarowaniach wpłynie na zmianę stosunków wodnych w obszarze opracowania i w sąsiedztwie, ponieważ zmniejszy się powierzchnia terenów biologicznie czynnej. Zgodnie z ustaleniami obecnego planu zaopatrzenie w wodę musi odbywać się z sieci wodociągowej, zabezpieczy to tereny przed ewentualnym przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. W zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy planu w zakresie parametrów zabudowy obszaru opracowania w tym: zachowanie powierzchni biologicznie czynnej i zachowania maksymalnego wskaźnika zabudowy. Służyć ma to ograniczeniu uszczelniania gruntu oraz zachowanie możliwie dużej powierzchni „przyrodniczo-aktywnej" umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz ograniczeniu nadmiernego odpływu wód opadowych z analizowanego obszaru.

Powyższe ustalenia w znacznym stopniu eliminują zagrożenia związane ze zanieczyszczeniem środowiska i zaburzeniem jego funkcjonowania, a więc pośrednio chronią i utrzymują korzystne warunki życia mieszkańców osiedla.

Ustalenia z zakresu ochrony środowiska, ładu przestrzennego minimalizują w stopniu wystarczającym uciążliwości wynikające z funkcjonowania terenów zurbanizowanych.

Projekt planu właściwie przewiduje rozwiązania chroniące środowisko życia i zdrowia ludzi w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu, związku z powyższym nie prognozuje się negatywnego znaczącego oddziaływania na życie ludzi.

2.12. Oddziaływanie transgraniczne

Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku, których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Reasumują powyższe stwierdza się, że realizacja ustaleń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym.

2.12. Ogólna ocena potencjalnych skutków oddziaływania na środowisko

Przewidywane skutki oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko i jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane, co do charakteru zmian, trwałości przekształceń, natężenia zachodzących zmian, częstotliwości zmian i ich zasięgu przestrzennego. Spodziewane przeobrażenia w środowisku w związku z wprowadzeniem ustaleń planu miejscowego będą prawdopodobnie niewielkie, bez znaczącego negatywnego oddziaływania na ogólny stan środowiska obszaru opracowania i terenów przyległych.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu planu przeanalizowane zostały następujące znaczące oddziaływania:

1. Charakter zmian:
   a. pozytywne,
   b. negatywne,
   c. bez większego znaczenia.
2. Pod względem bezpośredniości:
   a. bezpośrednie,
   b. pośrednie (w sensie dalsze),
   c. wtórne (w rozumieniu pochodne, występujące jako skutek w późniejszym okresie).
3. Pod względem okresu trwania:
   a. chwilowe (ograniczonym do maksimum 1 doby),
   b. krótkoterminowe (do 1 roku),
   c. długoterminowe (kilkudziesięcioletnim np. powyżej 50 lat).
4. Pod względem częstotliwości:
   a. stałe,
   b. zmienne,
   c. epizodyczne.
5. Pod względem trwałości przekształceń:
   a. o skutkach odwracalnych,
   b. o skutkach nieodwracalnych.
6. Intensywność przekształceń:
   a. znaczne,
   b. nieznaczne,
   c. obojętne,
   d. skumulowane (nakładające się oddziaływanie pochodzące z różnych źródeł).
7. Zasięg przestrzenny oddziaływania:
   a. lokalnie, (miejscowe),
   b. w terenach przyległych.

Brak definicji tych pojęć w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz w ustawie Prawo ochrony środowiska powodują, że ocena w dużej mierze jest subiektywna.

Dla przedsięwzięć, przewidzianych w projekcie planu bezpośrednie oddziaływanie na środowisko nie będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Przed określeniem konkretnych lokalizacji inwestycji możliwe jest tylko wskazanie kluczowych czynników, które będą lub potencjalnie mogą wpływać na zmiany stanu środowiska.

Ewentualne uciążliwości ograniczane są poprzez ustalenia ujęte w projekcie planu.

W związku z tym ważna jest jego realizacja w zakresie systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i wód opadowych, systemów i sposobów ogrzewania, segregowania odpadów stałych w miejscach ich powstawania, zachowania parametrów zabudowy, odpowiednich wskaźników terenów biologicznie czynnych, rozwoju i rewitalizacji zieleni.

Zagrożenie dla środowiska może wynikać przede wszystkim z braku kompleksowej realizacji ustaleń ujętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Tabela nr 3. Ogólna ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko i jakość życia i zdrowia ludzi

KOMPONENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE PROGNOZĄ	**RODZAJ ODDZIAŁYWAŃ**						
	Charakter zmian	**Pośredniość**	**Okres trwania**	**Często-tliwości**	**Trwałość przekształceń**	**Intensywność przekształceń**	**Zasięg oddziaływania**
Gleby i powierzchnia terenu	bez większego znaczenia	pośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczna	lokalnie
Zwierzęta	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczne,	lokalnie
Rośliny	bez większego znaczenia	bezpośrednie	krótkoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne,	lokalnie
Różnorodność biologiczna	bez większego znaczenia	wtórne	długoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne,	lokalnie
Krajobraz	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	odwracalne	nieznaczne	lokalnie
Wody	bez większego znaczenia	pośrednie	krótkoterminowe	epizodyczne	nieodwracalne	nieznaczne	lokalnie i w sąsiedztwie
Klimat lokalny (mikroklimat)	bez znaczenia	----------	----------	----------	----------	----------	----------
Powietrze atmosferyczne	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne	lokalnie
Klimat akustyczny (emisja hałasu)	bez większego znaczenia	bezpośrednie	krótkoterminowe o zmiennym dobowym natężeniu, zw. z pracą maszyn i urządzeń bud.	zmienne	odwracalne	nieznaczne	lokalnie
Środowisko życia człowieka	bez większego znaczenia należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu oraz zwiększonej emisji pyłowych w czasie prac budowlanych	bezpośrednie	krótkoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne,	miejscowe

Odziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń zmiany planu będą występowały głównie w fazie przebudowy (modernizacji) poszczególnych budynków, ich eksploatacji i likwidacji, a ich rodzaj i ich natężenie będzie zróżnicowanie.

VII. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W niniejszej prognozie zostały omówione rodzaje przewidywanych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu zmiany planu. Mając powyższe na względzie, projekt zawiera ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Tabela nr 4. Ustalenia projektu planu mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko

Rodzaj negatywnego oddziaływania	**Ustalenia projektu planu eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko**
1. Zmiany w krajobrazie	Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań wprowadza ustalenia, które mają służyć harmonijnemu wpisaniu budynków w krajobraz, m.in. ujednolica formę architektoniczną budynków z bryłami budynków w sąsiedztwie, określa obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy oraz zasady sytuowania i wyglądu ogrodzeń.
2. Zubożenie szaty roślinnej i zwierząt	W celu zachowania zieleni w obrębie działki ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalny wskaźnik zabudowy działki. Ustalone ww. parametry mają między innymi zadanie nie dopuszczenie do całkowitej zabudowy działki budowlanej.
3. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań na powietrze atmosferyczne, w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną ustala preferencje dla zastosowania nie węglowych czynników ciepła.
4. Emisja hałasu	Plan kwalifikuje teren do odpowiedniej kategorii pod względem ochrony akustycznej.
5. Wytwarzanie odpadów komunalnych	Projekt planu nakłada obowiązek usuwania odpadów komunalnych - w oparciu o niezbędne urządzenia służące gromadzeniu odpadów (z uwzględnieniem segregacji i selektywnej zbiórki odpadów) w celu ich przygotowania do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania, z zachowaniem przepisów odrębnych.
6. Odprowadzanie ścieków bytowych i wód opadowych lub roztopowych	Projekt planu ustala: • odprowadzenie ścieków bytowych do zewnętrznej sieci kanalizacyjnej, a w sytuacji jej braku do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, z zachowaniem przepisów odrębnych, • odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych do zewnętrznych sieci kanalizacji deszczowej lub do ziemi, w myśl przepisów odrębnych.

Analizowany projekt planu jest zgodny z zapisami obowiązującej Zmiany Studium umożliwiające zmniejszenie skali oddziaływania, jakie pojawią się na skutek realizacji ustaleń zmiany planu.

VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE OGRANICZENIE LUB KOMPENCACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCE BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Ustalenia projektu planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i ekonomicznego miasta. Przyjęte w planie rozwiązania dotyczące sposobu zagospodarowania i zainwestowania terenów, służące ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju nie naruszają one ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja".

Ustalenia planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Obszar opracowania znajduje się poza obszarami Natura 2 000. Najbliżej usytuowanym obiektem jest obszar Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2 000 „Dolina Rawki" o kodzie PLH 100015, który znajduje się w odległości ok. 6,0 km w linii prostej od obszaru pracowania w kierunku na wschód.

Ustalenia planu zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju Skierniewic.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu miejscowego są warunkami ograniczającymi dowolność realizacji zagospodarowania w przestrzeni. Z racji swej funkcji plan jest wyłącznie przepisem prawa uzupełniającym przepisy zawarte w ustawach i rozporządzeniach wykonawczych.

W projekcie planu przyjęto następujące zasady regulujące inwestowanie w terenach, których celem jest przeciwdziałanie pogorszeniu jakości poszczególnych elementów środowiska.

W zakresie zasad ochrony środowiska w projekcie planu ustalono:

- zaopatrzenie w wodę z miejskiej sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych do miejskiej sieci kanalizacyjnej,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do zewnętrznej sieci kanalizacji deszczowej,
- preferencje dla zastosowania nie węglowych czynników grzewczych,
- zakwalifikowano poszczególne tereny opracowania do terenów o dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska,
- nakaz usuwania odpadów komunalnych w oparciu o niezbędne urządzenia służące gromadzeniu odpadów (z uwzględnieniem segregacji i selektywnej zbiórki odpadów) w celu ich przygotowania do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwienia,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej,
- zharmonizowanie form architektonicznych z krajobrazem oraz podporządkowanie rozwiązań technicznych: budowli i urządzeń infrastruktury technicznej ochronie walorów krajobrazowych środowiska,
- lokalizowanie zabudowy na działce zgodnie z ustaleniami rysunku planu dotyczącymi nieprzekraczalnej linii zabudowy,
- obsługę komunikacyjną działek zgodnie z ustaleniami planu,
- zapewniono miejsca parkingowe na działkach budowlanych.

Zastosowanie wszystkich zaleceń zawartych w projekcie zmiany planu, w tym szczególnie z zakresu ochrony środowiska i infrastruktury technicznej będzie gwarantem ograniczenia do minimum ewentualnych, negatywnych wpływów planowanych inwestycji na środowisko.

IX. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Ze względu na charakter i niewielką skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja ustaleń projektu planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień ww. dokumentu. Oddziaływanie na środowisko (nawet przy realizacji wszystkich zapisów planu) nie powinno zmieniać się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Badania monitoringowe mogą być prowadzone w oparciu o pomiary, oceny i analizy wykonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. Działania tych instytucji w zakresie monitoringu środowiska pozwolą na ocenę skutków realizacji ustaleń mpzp i umożliwią reakcje na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku.

Ponieważ z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonywania przez organ wykonawczy jednostki samorządowej oceny aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień planu wykonać w ramach oceny przedmiotowej analizy. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się, co najmniej raz w czasie kadencji Rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień danego planu.

Monitoring skutków realizacji ustaleń danego planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po jego uchwaleniu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny) można zachować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami zmiany planu. Ma ona na celu wykazać, czy przyjęte w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, niezbędne dla zapobiegania powstawania zagrożeń środowiska, spełniają swoją rolę oraz w jakim stopniu warunki realizacji ustaleń planu mogą oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w planie rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został, we właściwy sposób, interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Ponadto prognoza ma za zadanie określić wpływ i zakres potencjalnych zmian na warunki życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawić rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w projekcie planu.

Prognoza jest dokumentem sporządzonym obowiązkowo dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszar opracowania położony jest w centralnej części miasta, w odległości ok. 120 m od rynku miejskiego, do którego prowadzi ul. Senatorska. Powierzchnia objęta projektem planu wynosi ok. 2,36 ha. Obejmuje nieruchomości położone pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią.

Od północy obszar opracowania graniczy z ulicą Prymasowską za którą położony jest park miejski, od wschodu z zabudową sakralną Kościoła Św. Jakuba.

Głównym celem opracowania planu jest zmiana zapisów dotyczących realizacji zabudowy od strony rzeki Łupi, w tym zasad sytuowania budynków przy granicy sąsiednimi działki. W projekcie planu w terenie położonym pomiędzy ulicami Senatorską, Prymasowską i rzeką Łupią (1MN-MW-U) ustalono możliwość realizacji zabudowy pierzejowej nieciągłej tzn. lokalizacji budynku z jedną ścianą szczytową umieszczoną przy granicy z sąsiednią działką

zamiast zabudowy pierzejowej tzw. sytuowania obydwu ścian jak ustalono w planie obowiązującym z 2017 r. Pozostałe ustalenia projektu planu nie zostały zmienione w stosunku do planu obowiązującego. Obszar objęty projektem planu przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub usługi. Utrzymuje się istniejący zieleniec w dolinie rzeki Łupi. Układ komunikacyjny stanowi w obszarze planu stanowi ulica Podrzeczna. Przy określeniu przeznaczenia terenów, warunków zagospodarowania i kształtowania zabudowy uwzględniono zalecenia konserwatorskie w odniesieniu do stref i obiektów objętych ochroną konserwatorską.

Projekt planu nie narusza ustaleń określonych w „Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja".

Sporządzenie niniejszej prognozy poprzedziła wizja lokalna, której celem było rozpoznanie sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego projektem planu i terenów sąsiednich oraz określenie najistotniejszych zagrożeń, jakie na przedmiotowych terenach występują oraz mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie obserwacji i dostępnej literatury dokonano opisu poszczególnych komponentów środowiska. Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska naturalnego, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu i rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, ujętych w projekcie planu, odniesiono do aktualnego stanu środowiska, opisanego w opracowaniu ekofizjograficznym, które poprzedziło sporządzenie projektu zmiany planu miejscowego.

W „Prognozie…" opisano również tendencje zmian w środowisku w sytuacji braku realizacji ustaleń planu. Zdefiniowano zagrożenia dla środowiska. Przedstawiono szczegółowe założenia projektowanego dokumentu, łącznie z parametrami urbanistycznymi określającymi formę i rodzaj zabudowy. Opisano skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oraz na obszary objęte ochroną prawną w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W prognozie określono częstotliwość i sposób monitorowania skutków realizacji ustaleń zmiany planu.

Obszar objęty opracowaniem, pod względem krajobrazowym, zasobów przyrodniczych oraz różnorodności biologicznej jest przekształcony przez człowieka.

Obszar ten nie jest objęty ochroną prawną, w trybie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W obrębie analizowanego obszaru nie stwierdzono występowania stanowisk chronionych gatunków roślin ujętych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. i grzybów ujętych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną prawną. W granicach opracowania znajduje się teren rzeki, wzdłuż której mogą znajdować się miejsca występowania licznej fauny i flory.

Najbliżej zlokalizowanym obszarem chronionym w sieci Natura 2 000 znajdującym się w odległości ok. 6,0 km (w linii prostej w kierunku na północ) jest obszar pn. „Polany Puszczy Bolimowskiej". Z uwagi na bariery w postaci ciągów komunikacyjnych i zabudowy, powiązania przyrodnicze i ciągłość przestrzenna terenów chronionych z obszarem opracowania nie występuje.

Projekt planu miejscowego, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę określa przeznaczenie terenu, ustala zasady ich zabudowy i zagospodarowania, obsługę komunikacyjną, zasady ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego. Ustalenia projektu planu nie wnoszą zasadniczych zmian w sposobie użytkowania terenu. Obowiązujące dotychczas na tym terenie planu miejscowe umożliwiają realizację zabudowy na terenach nieużytkowanych.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu planu przeanalizowano charakter zmian pod względem: bezpośredniości, okresu trwania, częstotliwości, trwałości i intensywności przekształceń oraz określono zasięg przestrzenny oddziaływania. Brak definicji powyższych pojęć w stosownych ustawach powoduje, że ocena taka jest w dużej mierze subiektywna i intuicyjna.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w projekcie planu miejscowego oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu jak i na terenach sąsiednich.

Ze względu na lokalizację obszaru opracowania oraz brak znaczących oddziaływań na środowisko o charakterze ponadregionalnym nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisku przewidzianym art. 108 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognozuje się, iż realizacja ustaleń planu, zgodnie z przepisami szczególnymi, nie powinna doprowadzić do znaczącego pogorszenia istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub pogorszenia jakości życia ludzi zamieszkujący przedmiotowy obszar i tereny w sąsiedztwie.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu miejscowego są warunkami ograniczającymi dowolność realizacji zagospodarowania w przestrzeni. Z racji swej funkcji plan jest wyłącznie przepisem prawa uzupełniającym przepisy zawarte w ustawach i rozporządzeniach wykonawczych.

Oddziaływanie na środowisko (nawet przy realizacji wszystkich zapisów planu) nie powinno zmieniać się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska).

XI. WNIOSKI KOŃCOWE

Przy spełnieniu wymagań wynikających z ustaleń planu oraz przepisów szczególnych dotyczących ochrony środowiska i ochrony przyrody, plan nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska naturalnego. Przyszłe zagospodarowanie nie wpłynie degradująco na środowisko, w szczególności na przyrodę w tym na Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki”.

Ustalenia projektu miejscowego planu nie naruszają zasad i kierunków rozwoju przestrzennego przyjętych w Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewic – II edycja.

W związku z powyższym można stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu nie stanowi istotnych zagrożeń dla środowiska naturalnego w skali ponad lokalnej, a przewidywane negatywne skutki w skali lokalnej mieszczą się w formule strat nieuniknionych.

W świetle przedstawionej analizy ustaleń projektu planu oraz zawartych w powyższej prognozie uwag, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miasta Skierniewice położonego pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią należy uznać za poprawny.

XII. LITERATURA

- Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. - Problemy metodyczne i proceduralne sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego województw na tle dotychczasowych doświadczeń polskich,
- Kondracki J. - Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Czerwieniec M., Lewińska J. - Zieleń w mieście, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków 2000,
- Atlas Rzeczypospolitej. Główny Geodeta Kraju 1993-1997 r.,
- Falińska K. – Ekologia roślin. PWN, Warszawa 1997 r.,
- Kozłowski S. – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej. KUL Lublin 1997 r.,
- Szafer W., Zarzycki K. – Szata roślinna Polski .PWN, W-wa,1972 r.,
- Rychling A., Solon J. – Ekologia krajobrazu. PWN 1998 r.,
- Pospolite rośliny środkowej Europy, PWRiL, Warszawa 1990 r.,
- Materiały archiwalne. Plansza "Roślinność rzeczywista m. Skierniewice" Opracowanie: R. Olaczek, U. Warcholińska i K. Krzywański,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA – praca zbiorowa pod redakcją A. Liro – Fundacja IUCN Poland Warszawa, 1999,
- Smogorzewski J. System terenów otwartych jako element konstrukcji miasta, Instytut Planowania Przestrzennego Politechniki Warszawskiej.

Dokumenty i inne dostępne opracowania:

- Uchwała Nr LXIII/146/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – fragment miasta Skierniewice położony pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorska, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr XLIV/144/2017 Rady Miasta Skierniewice z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice - fragment miasta Skierniewice położony pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią (Dz. Urz. Woj. Łódz.. z 2017 r. poz. 5342).
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla obszaru położonego pomiędzy ulicami: Prymasowską, Senatorską, Floriana, Rzeczną oraz rzeką Łupią, marzec 2017 r.,
- Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Skierniewice II edycja – Uchwała Rady Miasta Skierniewice Nr LIX/86/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone do y Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice – II edycja (tekst opracowania wraz z planszami tematycznymi), 2014 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Skierniewice na lata 2021 – 2024 z perspektywą 2028 r.
- Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2020 r.,
- Ekologiczny system miejskich terenów zieleni i krajobrazu (materiały pokonferencyjne), Łódź 1995 r.,
- Koncepcja rozwoju terenów zieleni w Skierniewicach, MPU, 2007 r.,
- Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 1911 z późn. zm.) – Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa, 2011 r.,
- Inne źródła:
  - http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/
  - https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html,
  - https://www.gov.pl/web/gdos/centralny-rejestr-form-ochrony-przyrody:
  - aktualna mapa zasadnicza terenu objętego opracowaniem oraz terenów sąsiednich w skali 1: 1 000,
  - wizje w terenie,
  - www.natura 2000.mos.gov.pl.